

Startnotitie Verbeteren subsidieproces

Versie 1.0
Openbaar

Datum: 17 augustus 2010

wat willen we bereiken?
(doel)

Het effectief en efficiënt inzetten van subsidies om de gewenste maatschappelijke effecten door middel van subsidieafspraken te realiseren.

wat gaan we daarvoor doen?
(resultaat)

Vaststellen van nieuw subsidiebeleid, invoering van beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF) en vaststellen nieuwe subsidieverordening.

Het verbeteren van het subsidieproces kent verschillende onderdelen en fases.

Fase 1: Inventarisatie en analyseren van de verbeterpunten op basis van de verschillende bronnen, zoals ervaringen, interne evaluaties, reacties instellingen/organisaties, bestuurskrachtmeting, rapport rekenkamercommissie, reactie gemeenteraad op rapport rekenkamercommissie en (landelijke) ontwikkelingen. (augustus/september 2010)

Fase 2: Ontwikkelen concept kaders voor nieuw subsidiebeleid samen met onze maatschappelijke partners op basis van BCF-systematiek. (september 2010 – januari 2011)

Fase 3: Vertalen in beleidskader en (voorbereiden) besluitvormingsproces (februari 2011 – april 2011)

Fase 4: Implementatie van nieuw beleidskader en maken van subsidieafspraken "nieuwe stijl" (mei 2011-december 2011)

Fase 5: Monitoring en evaluatie nieuw beleidskader (2012/2013)

waarom is het nodig? (probleem)

Er is geen actueel subsidiebeleid beschikbaar. Het kader voor het subsidiebeleid beperkt zich op dit moment vooral tot een juridisch kader in de vorm van de algemene subsidieverordening, vooral gebaseerd op wettelijke bepalingen in de algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze verordening dient geactualiseerd te worden. In de praktijk blijkt de verordening onvoldoende geschikt te zijn om effectief subsidiebeleid te kunnen realiseren, bijvoorbeeld als het gaat om afspraken te maken over de te realiseren maatschappelijke effecten. Bij de bestuurskrachtmeting, interne evaluaties en de rapportage van de rekenkamercommissie is geconstateerd dat verbeteringen noodzakelijk zijn om te komen tot effectief subsidiebeleid. De rekenkamercommissie stelde het subsidiebeleid zo sterk is als de "zwakste schakel". Het is daarom van belang ons integraal op het gehele subsidieproces te richten en niet slechts op enkele onderdelen.

waarom moet het juist nu?
(aanleiding)

Het verbeteren van subsidiebeleid is een reeds langer bestaande bestuurlijke wens, maar is eerder uitgesteld vanwege andere ontwikkelingen, zoals de fusie tussen Stichting Dynamiek en Stichting Ridderkerk Sport en de kerntakendiscussie. Deze ontwikkelingen zijn opgepakt en (voor een deel) afgerond. Tevens is in het coalitieakkoord opgenomen dat "nut en noodzaak van gemeentelijke subsidies kritisch bekeken moet worden." Om nut en noodzaak goed te kunnen beoordelen is eveneens een actueel subsidiebeleid nodig om de subsidies goed te kunnen toetsen.

waar moeten we op letten? (risico's en neveneffecten)

Risico's

Met onze maatschappelijke partners zijn we in gesprek over bezuinigingen en kerntaken. Onze maatschappelijke partners zijn niet in alle gevallen gelukkig met de

(hoogte van de) bezuinigingen. Het risico bestaat dat discussies over de invullingen van de bezuinigingen en het verbeterplan subsidieproces / invoeren beleidsgestuurde contractfinanciering door elkaar gaat lopen en dat de discussie over bezuinigingen het verbeterplan subsidies kan frustreren. De eerste gesprekken over de bezuinigingen hebben plaatsgevonden. Op basis van deze gesprekken lijkt dit risico beperkt.

Subsidiebeleid is van toepassing op vele verschillende beleidsterreinen. Het risico bestaat dat het nieuwe subsidiebeleid niet voor alle beleidsterreinen even goed toepasbaar is. Het subsidiebeleid dient duidelijke kaders te geven, maar voorkomen moet worden dat de kaders te strak worden, zodat maatwerk niet meer mogelijk is.¹

Input van onze maatschappelijke partners is nodig voor een succesvol subsidiebeleid. Aan onze maatschappelijke partners wordt echter veel gevraagd. Naast de genoemde bezuinigingen in Ridderkerk zijn er ook andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld bezuinigingen/wijzigingen vanuit de rijksoverheid en of andere lokale/regionale overheden (bij instellingen die regionaal werken), maar ook andere externe ontwikkelingen vragen het nodige van onze maatschappelijke partners zoals fusies of implementatie daarvan (bijv. Sport en Welzijn). Het risico is aanwezig dat organisaties keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen op welke onderdelen zij zich richten en dat het leveren van input op het verbeteren van het subsidieproces niet de hoogste prioriteit heeft.

Neveneffecten

Bij BCF gaat het om gemeentelijke doelen te vertalen naar subsidieafspraken. Niet op elk beleidsterrein is er een concreet ingevuld (actueel) beleidskader². Als gevolg van de expliciete koppeling zal er op alle beleidsterreinen een actueel beleidskader geformuleerd moeten worden. Door het nieuwe subsidiebeleid uit te voeren zal zichtbaar worden voor welke beleidsterreinen een nieuw beleidskader opgesteld moet worden.

Door het explicieter (opnieuw) benoemen van gemeentelijke doelen kan direct worden vastgesteld of alle huidige activiteiten bijdragen aan de nieuwe of geactualiseerde gemeentelijke doelen. Indien dat niet het geval is zal dat tot gevolg hebben dat bestaande activiteiten worden afgebouwd / gestopt en/of vervangen worden door andere activiteiten. Hiermee kan invulling gegeven worden aan de ambitie in het coalitieakkoord om nut en noodzaak van gemeentelijke subsidies kritisch te bekijken.

wat hoort niet bij dit project?
(afbakening)

De inhoudelijke afspraken met de verschillende maatschappelijke organisaties is onderdeel van het reguliere werkproces. Daarnaast is het formuleren van een (actueel) beleidskader en de te behalen maatschappelijke effecten onderdeel van het reguliere beleidsproces.

planning

Fase 1: Augustus 2010 – September 2010
Fase 2: September 2010 – Januari 2011
Fase 3: Februari 2011 – April 2011
Fase 4: Mei 2011 – December 2011 (afspraken gelden voor begrotingsjaar 2012)
Fase 5: Start vanaf 2012. Evaluatie volgt indien nodig tussentijds en ieder geval na het

¹ Voor sommige beleidsterreinen zijn afspraken over maatschappelijke effecten prima geschikt. Op andere beleidsterreinen kan het wellicht de voorkeur hebben om meer op activiteitsniveau afspraken te maken (bijvoorbeeld subsidies voor bepaalde zorgtrajecten).

² Voorbeeld: Er is geen actueel beleidskader voor het muziekonderwijs, met uitzondering van het algemene kerndoel in de programmabegroting; het in stand houden van voorzieningen.

	doorlopen van de gehele cyclus. De volledige cyclus van aanvraag → uitvoering → verantwoording → vaststelling is voor het eerst in najaar 2013 volledig afgerond. <i>Met de nieuwe stichting Sport en Welzijn wordt getracht in 2011 reeds afspraken te maken in de lijn van beleidsgestuurde contractfinanciering.</i>
wie doet er mee? (participatie)	Alle organisaties die subsidie ontvangen waar prestatie afspraken ³ mee gemaakt worden zullen geïnformeerd worden en hebben de mogelijkheid input/advies te leveren. De grote maatschappelijke partners, zoals Sport en Welzijn, SWOR, Bibliotheek, ToBe, Stroom Opmaat Groep e.d. zullen actief betrokken worden om mee te denken (advisering). De besluitvorming vindt echter plaats (met inachtneming van de input) door het college en de gemeenteraad.
communicatie	De gemeenteraad zal tussentijds via de programmamonitor en/of raadsinformatie brieven geïnformeerd worden over de voortgang. In het najaar zal de raad in ieder geval met een raadsinformatiebrieven geïnformeerd worden welke concrete verbeterpunten meegenomen worden, zodat de raad (indien nodig) kan bijsturen. Alle subsidie ontvangers worden gedurende het proces regelmatig geïnformeerd, waarbij dit in ieder geval geldt bij het afronden van fase 1 en fase 3.
evaluatie	In 2013 vindt er na het doorlopen van de gehele subsidiecyclus een evaluatie plaats. Bij de evaluatie worden de volgende rollen onderscheiden: raad, college, beleidsmedewerkers/accountmanagers, maatschappelijke organisaties, cliënten. Bij de evaluatie zal stil gestaan worden bij de veranderingen en de gevolgen voor de verschillende rollen. Indien nodig zal er uiteraard ook tussentijds geëvalueerd en bijgesteld worden.
wat hebben we voor het project nodig? (randvoorwaarden) heeft het project draagvlak? (haalbaarheid)	Dit project vraagt inzet en tijd van de maatschappelijke organisaties (zie risico's), gemeentelijke projectleider, beleidsmedewerkers/accountmanagers en juridische zaken. Draagvlak voor het project is aanwezig. Is al een langer bestaande bestuurlijke wens en diverse ontwikkelingen hebben ook de noodzaak aangetoond. Diverse grote maatschappelijke organisaties hebben aangegeven graag mee te willen denken om het subsidiebeleid naar een volgende fase te brengen.

Afdeling: SPO

Ambtenaar: P. Naeije

Datum: 10 augustus 2010

Opdrachtgever:
(beslisser-s):

Gemeenteraad / College van B&W
Henk Dokter

³ Niet van toepassing bij waardering- en/of initiatiefsubsidies.